

ಕೊಂಡವಧಿಯದು ಬಳಿಸಾರಿದಕ್ಕೊಯನೆ.

ಎಂದು ಆನೆರೆಸ್ತರ ಸರ್ಪಿನಲೇಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಧುರ ವಾಟ್‌ಫುಥಾರೆಯನ್ನು ಹರಿಸುತ್ತ, ಘಾಲ್ಯಣ ತಾರೆಯಂತೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕುಂಡಿಯ ಪ್ರತ್ಯನು ಅವಶ ಸವಿದಿನಿಯ ಗಾನದಾನಂದದ ವೈಶರಣಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖುಗಿ ಕಾಡೇ ತೊಗಾಡವಂತೆ ಹೈ ಮರೆತನು! ಜ್ಯೇಶಿವಾಹಿನಿಯು ಹೀಗೆ ತಾನ ಯಾರು ಎನ್ನುವುದನ್ನೆ ರಚ್ಯಾ ಮಾಡದೆ ಫಲ್ಲಣೋಡನೆ ಕ್ರೀಡಿಸುತ್ತ ಸುಖದಲ್ಲಿದ್ದಳು. ಆಗ ಕಣಿಂಜಲ್ಲೇಯ ಕೇಳಂಡ ಹಿಡಿದ ಮನ್ಯಾಧಿನಿದ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಅವಧಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ಮೃದುವಾಗಿ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಿತ.

ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ದಿನ ದಿವಸದ ಮುಕ್ಕಾಯದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಾಗಿಯು ಘಲ್ಲಣೋಡಗಳಿಡಿ ಬಂದ ಹಾಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುತ್ತ ಇನಿಯನನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹಣ್ಣಾಗಳನ್ನು ಅರ್ಯು ಕುರ್ಯಾ ತಿನ್ನಲು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕ್ರೀಡಾ ಏನೋದ ದಿಂದ ಹೂವು ಬಿಟ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹಜ್ಜಿದ ಬ್ರಾಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಪ್ರತಿಪರಿಯ ಸೋಂಟಕ್ಕೆ ನಡುವಟ್ಟಿಯನ್ನು ರಚಿ ತೊಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸಾರಸ (ಕಮಲ) ವಢನೆಯು ನಾಚಿಕಿಯಿಂದ ಹೂ ಮುಡಿಸುತ್ತ ಸರಸ ವಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆ ರಸಲಹರಿ ಲೀಲಿಯಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಹಕ್ಕಿರದ ಪರವತದ ಅತ್ಯರ್ಥ ತುದಿಗೆ ಪರಿದಳು.

ಪಟಿಗೆ ರಮಣೀಯ ದೃಷ್ಟಿ ವೈಶಾಲ್ಯವನ್ನು ತೇರಿಸಿದಳು: ಗಿರಿಯೋಡನೆ ಗಿರಿ, ಕಾಡಿನೋಡನೆ ಕಾಡು, ಬೆಂಕ್ಕು ಎದುರಾದ ಕಾನನ, ಕಾಂತಾರಕ್ಕೆ ಸಮುಖಿವಾದ ಪರವತ ಪಂಕ್ತಿ. ಅವು ವರ್ಧಿಸುತ್ತ, ಸ್ವರ್ಧಿಸುತ್ತ ದೂರ ಗಗನದ ಅಂಚಿನವರೆಗೆ ಅತಿಶಯವಾಗಿ ಹರಡಿ ದೃಷ್ಟಿ ಸಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಮೆರದಿದ್ದವು. ಅರ್ಚನನು ನಿಟ್ಟಿಸಿರು ಬಿಡುತ್ತ ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತ, ಶಿನ್ಮಾರ್ತಿಯ ಭಾರದಿಂದ ಬಾಗುತ್ತ, ಕುಬೆರನ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕನ ಕಡೆ ಬಿಟ್ಟಕಣ್ಣ ಬಿಟ್ಟಂತೆ ನೇಡುತ್ತ ವೋನವಾಗಿದ್ದಂತೆ. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಕಾತರಾದ ಚಿಕ್ಕೆ ಸಕುರುಣ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದಳು:

‘ಈ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಪ್ರಭುವೇ, ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಟಪದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಚಂಬಿತ ಪರವತದ ತುದಿಯತ್ತ ತಿರುಗು. ಅಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನ ಸುತ್ತಲೂ ಹೋಯಿಯ ಬಂಗಾರದ ಪ್ರಭಾವಲಯವು ದಿಗಂತರೆಬೆಯಿನ್ನು ಗರಗಸದಿಂದ ಕೊಯಾಯಿತೆ ಕೆಂಪಾಗಿ, ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಂತು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡೆದೆ, ನೀನು ಏತಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿನತ್ತ ಚಿಕ್ಕವನ್ನು ನೇಡಿರುವೆ? ನೆಟ್ಟು ನೋಟಿಯಿಂದ ಏನನ್ನು ಅಲೋಚಿಸುತ್ತಿರುವೆ ಹೇಳು?’

ಆ ಮಾತಿಗೆ ಇಂದ್ರಜನು ನಲ್ಲಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೆರಳ ಚಿಗುರಿಯಿಂದ ಸವರುತ್ತ ಹೀಗೆ ಮಾರ್ತಾರ ನೀಡಿದನು:

‘ಹೈದರೀಜ್ಞರಿ, ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡ ಬಂದೆ; ಅಯ್ಯೂ, ಈ ಅತ್ಯರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಈ ಬಿತ್ತರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಈ ಕೆತ್ತಿರಿಯೇ ಈ ಕಂದರದ ಸಂಪತ್ತಿ ಜೆನವನೆ ಸುಖಮಯವಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ನಿನ್ನುಡನಿದ್ದು ವಿಸ್ತೃತ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ಎನ್ನುವುದನ್ನೆ ಮರೆತ ಸೋಗಿಸಿನಲ್ಲಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ನೇಡುವುದು ಇಳ್ಳಿದೆ.

‘ಅಯ್ಯೂ, ನೀನು ಇಲ್ಲಿಗೇ ಎಳೆದು ತಂದೆ ಸತಿ, ಉತ್ತರ ಆಶಾ ಶಿವಿರವನ್ನು ದಾಟಿತ್ತ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರನ್ನು ನೋಡುವ ಸಂಪ್ರಮದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಶೇಯು ಗರಿಗಿರಿ ಹಾರುತ್ತಿದೆ. ಇಂದು ನನ್ನ ವದೆಯ ಹಕ್ಕಿ ಮದನ ಕನಕ ಪಂಚರದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಬಂಧಿ ತುಡಿಯುತ್ತಿದೆ!

‘ಸುಂದರಿ, ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ತಂದೆ ತಾಯಿಯರು ಅಕ್ಕ ತಂಗಿಯರು ತಮ್ಮಂದಿರು ಬಂಧು ಬಳಗದವರಾರು ಇಲ್ಲವೇ? ನಿನ್ನನು ನೋಡಲು ಬಯಸುವರು ಅಲ್ಲಿಲ್ಲವೇನು ತಿಳಿಸು? ಅಭಧಾ ನಿನು ಅಪ್ಪೇಕ್ಕೆಪಟ್ಟು ನೋಡಬೇಕಾದವರು ಅಲ್ಲಿಲ್ಲವೇನು?’

ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ ಅರ್ಚನನ ಮಾತು ಕಿವಿಗೆ ಬಿಡ್ಡೋಡನೆ ಚಿತ್ರಾಗಿಯು ರೂಪತೆ ಕಾಮದೇವನು ನೀಡಿದ್ದ ಅವಧಿ ಕೊನೆಮುಟ್ಟಿತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿದು ನಿಟ್ಟಿಸಿರು ಬಿಟ್ಟಂತೆ. ತಂಬಾ ದುಖಿದಿಂದ ಕಂತ ಬಿಗಿದು ಬರಲು ಹೀಗೆ ನುಡಿ ಹೊಮ್ಮಿಸಿದಳು:

ನಿನ್ನೆಡೆಯೊಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿಹ ಸವಿಗನಸು

‘ಹೈದರೀಜ್ಞರಾ, ಇಂದಿಗೆ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಸರ್ಗಾರೋಡೆಯೇನು? ನಿನಿಗಂದು ದಾವೆವಾಯಿತೆ? ಇರು, ಇನಿಯ ನಾಳೆ ಮುಂಬೆಗಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಲ್ಲವಾಗುವೇ! ಕನಕ ಪಂಚರದಿಂದ ಹಕ್ಕಿಕ್ಕೆ ಮುತ್ತ ಪಡೆಯುತ್ತಾದ್ದೇ! ನಿನಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲ, ಹೆಸರಿಲ್ಲ. ನಾನೋಂದು ಕನಸು. ನಿನ್ನ ಏದೆಯ ಶ್ರೀಯಿನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಸವಿಗನು. ನೀನು ನಾಳೆ ನಿದ್ದೆಯಿಂದ ಏಕೆತ್ತು ನೋಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಈ ಮಾಯೆ ಒಡೆದು ಹೊಗುವಾದು! ಅದುವರೆಗೆ ಈ ಹೂವನ್ನು ನಿನ್ನ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸು ಪ್ರಾಣೇ!

‘ಎಪ್ಪೋನ್ನು ಹೂವಾಗಳು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಕಂಪಿನಲ್ಲಿ, ಬೆಲುವಿನಲ್ಲಿ ನೂರುಬೆಡಿಯಾದವಾಗಳು ನಿನ್ನ ಹಾರಾದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಬಳ್ಳಿಸ್ತೇನು! ಆದರೂ ನೀನು ಆಯಾಸಗೊಂಡ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಈ ಜನರಹಿತ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಕ್ರೀಡಾವಸ್ತುವಾಗಿದ್ದು ಬೇಸರ ಆಸರ ಕಳೆದು ನಿನ್ನುಡನೆ ನಲ್ಲಿದಾದೆ ಈ ದಿನ ಕಾನನ ಕುಸುಮವನ್ನು ಹೇ ಕಾಂತನೇ ಮರೆಯಿದರು; ತೊರೆಯಿದರು’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ, ಅರ್ಥಚಂದ್ರಾಕಾರದ ಹಣೆಯನ್ನು ಪಾದಕ್ಕೆ ಚಾಚಿದ ಕ್ರಿತಲ ಕೂದಲ ಚಿತ್ರಾಕ್ಷ ಮೈಯನ್ನು ಅರ್ಚನನು ತಿಳಿಕೊಂಡನು.

ಗಧ್ದಿತಾನಿ ಕರುಹಾದ್ರ ವಾರೀಯಿಂದ, ‘ಕಾಮಿನಿಯಿ, ಹಗಲು ಇರುಳಿಸ್ತು ಏಂದಿಗೂ ಕೈ ಬಿಡದು. ಉದಯ ಅಸ್ತು ಹಸ್ತ ಸಂಸಗ್ರಹಿದ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಶಾಶ್ವತ ರಾಸ್ತೇಯೆಯಿಂದ ದಿನ ದಿನಪೂ ಸುತ್ತುವರು! ಹಾಗೆಯೇ ನಾಬಿಭರು! ನಿನಗೇ ಚಿಂತೆ ಸಖಿ?’ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ ಚಿತ್ರಾಗಿಯೆ ಕೆಣ್ಣಿನಿಂದ, ಕಮಲ ಪ್ರಪ್ತಿದಿಂದ ಶಿಶಿರ ಬಿಂದು ಜನಿಗಿ ಬೆಂಕುವ ರಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಬಿಗಳು ಹನಿ ಹನಿ ಮುತ್ತು ಮುತ್ತಾಗಿ ಉರುಳಿದ್ದು. ಶುಭ ಶರೀರದ ಹರಿನ

ನೇತ್ತೆ ಹೀಗೆ ನುಡಿದಳು:

‘ಪ್ರಾಣಿಂದ್ರ, ರತ್ನಪತಿಯ ವರ ಮಹಿಮೆ ಯಿಂದಾದ ಈ ಸೌಂದರ್ಯವು ನಾಳೆ ನಿಶ್ಚಯದ್ವಾರಾ ನಾನು ಮುತುರಾಜ ವಸಂತನು ತೊರೆದ ಕಾನನ ಸಮೂಹದಂತಾಗಿವೆನು. ನೀನು ಹಿಂದೆ ಕೊರತ ನೆಯೆಂದು ನೂಕಿದ ರೀತಿ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಪ್ರವರ್ತನು ಕೆಡಿಸಿದ ಶಾಖಾನಿಯೆಂದು ನಿಂದಿಸುವೆ!

‘ಈ ನನ್ನ ಶ್ರೀಯಾ, ನೀನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಆ ಪ್ರಭಾವ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಜಂಪ್ರನ ತಂಪಾದ ಕಿರಣಗಳಿಂದ ಮಿಂದ ಕಾಂತಿಯುತ ಬಿಳಿಯ ಮುಗಿಲಗುಂಪು ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಪ್ರಕಾಶಮಾರ್ಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ವೃಕ್ಷದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಯ ಮುದೆ ನಿನ್ನ ಕುಳಿತ್ತಿದೆ. ಆ ಸ್ವಳಿಕ್ಕೆ ಬಂದ ಲಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ನಿಶಾಕರಿಯನ್ನು ನೇನೆ ನಿನಿಂದ ತಿರಸ್ತುತ್ತಾದ ಏಳೆಯ ಪ್ರಾಯದ ನಾಚಿಕೆ ರಹಿತ ಧೂತ್ರೆ ಆ ಕಿರಾತಿ ನಾನೆ!

‘ಶ್ರೀ ಮದನನ ಶ್ರೇಷ್ಠೆಯಿಂದ ನಿನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ಬಂದು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಗೆದ್ದು, ಸ್ವರ್ಗವನ್ನೇ ಸೂರ್ಯೋಂದವಳು ನಾನು. ಶಿಯಕರನೆ, ಇವಳನ್ನು ಪಾಷಿಯೆಂದು ಕೊಣಿಕೊಳ್ಳಿದೆ ಕಾಪಾಡು. ನನ್ನ ವದೆಯು ಅಮಂಗಲದ ಭಿಂಬಿಯಿಂದ ಕಂಬಿಸುತ್ತಿದೆ’

ಕಳ್ಳೆ ಕೇಳುತ್ತ ಆಶ್ರಯ ಜಿತನಾದ ಕಿರಿಟಿಯು ನಗುಮುಖಿದವನಾಗಿ ರಮಣೀಯನ್ನು ಸಂಪ್ರಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಗ ದೂರ ಬಹುದೂರ ಕಂದರ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಕೆತ್ತಲೆಯು ದಾಟ್ಟೆಸ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಮುಖಿನಲ್ಲಿ ದೀಪಮಾಲೆ ಮಿರುಗಿದ್ದವು. ಅದು ಕಾಗ್ರತ್ತಲೆಯ ಗಭರದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾದ ಮರಗಿಡಗಳು ಮಾತ್ರ ಮುದ್ದೆಯಾಗಿರುವ ವೌನದ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಲಜ್ಜೆಪಲಕ್ಕು ಮಿಂಚುಹುಳು ಸಂಕುಲ ರಾಶಿ ಮೆರಯುವಂತಿತ್ತು. ಜೊತೆಗೆ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ಅಗಸದ ಅಮೃತ ಪಥದಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯುವ ತಾರಾ ಸಮುದ್ರಾಯದ ದೊಡ್ಡ ಗುಂಪಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು!

ಮಹಿಂಪುರದ ಭೂಪಾಲ ಚಿತ್ರವಾಹನ ತನಯಿ ಚಿತ್ರಾಗದ ಆ ದಿಪ ಸಮೂಹವನ್ನು ಕುಶಾಹಲಿದಿಂದ ನೋಡುತ್ತ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ ಇಂದ್ರಪ್ರತ್ಯಾಗಿ ತರುಳೆ ನಗಸ್ತು, ‘ಮಹಿಂಪುರದ ರಾಜ ಚಿತ್ರವಾಹನ ಮಗಳು, ರಾಜಕುಲದ ಮಹಾವೀರ ಚಿತ್ರಾಗದೆಯ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ವೇಸ್ತದ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ದೀಪಗಳು ಜ್ಞಲಿಸುತ್ತಿವೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಲು, ಆ ಕ್ಷಾತ್ರರಮಣಿಯ ತೆಜಿದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕ್ಷಾತ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಕೇಳುವ ಉತ್ತರ ಇಂದ್ರಿಯನ್ನು ಕುಳಿತ್ತಿತ್ತು. ಪಾಧನಿಗೆ ತನ್ನ ಕಳ್ಳೆಯನ್ನು ಪಾಧನಿಗೆ ರೊಮೊಂಚನ ಉತ್ತರಾಂತಿಯನ್ನು ವಿನಿಯಿಸಿದ್ದು.

ಸತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು ಅರ್ಚನನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಶ್ರೀಲೋಕವನ್ನು ಅಲುಗಿಸುವ ರಕ್ಷಸ ಗಾಳಿಯೊಂದು ವಿಧಿತು. ಅದು ಪ್ರಲಯದ ಬಿರುಗಾಳಿಯನ್ನು ಅಪ್ಪೇಳಿ ನಾರಾದಾವೇಶದಿಂದ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಪರವತವೇ ತಲೆ ಅಲುಗಾಡಿಸುತ್ತಿದೆಯೋ ಎನ್ನುವಂತೆ ಮರಗಳ ಗುಂಪು ಎಡಬಲ್ಲಕ್ಕೆ ತುರಿತು. (ಸತೇಜ)